

Təsdiq edirəm:
 Biznes mühiti və beynəlxalq
 reytinglər üzrə Komissiyanın sədri,
 Azərbaycan Respublikası Baş nazirinin
 birinci müavini Yaqub Eyyubov

19.02.2021-ci il

**Biznes mühiti və beynəlxalq reytinglər üzrə Komissiyanın Xarici ticarət və ticarət tarifləri işçi qrupunun
 2021-ci il üçün Fəaliyyət Planı**

Sıra №-si	İndikatorlar	Mövcud vəziyyət (2019-2020-ci il üzrə)	Metodologiya	Görüləcək tədbirlər	Son icra müddəti	İcra orqanları	Məsul şəxslər
Global Rəqabətlik Hesabatı							
1.	7.0.4. Qeyri-tarif baryerlərinin əhatə dairəsi	25-ci yer, 66,3 bal	"Qeyri-tarif baryerləri (məsələn: səhiyyə və məhsul standartları, texniki və etiketləmə tələbləri və s.) idxal olunan malların daxili bazarda rəqabət qabiliyyətini nə dərəcədə məhdudlaşdırır?" başlıqlı sorğuya cavab [1 = ciddi şəkildə məhdudlaşdırır; 7 = qətiyyən məhdudlaşdırmır]	<p>Aşağıdakı istiqamətlərdə aidiyyəti qurumlar tərəfindən müvafiq işlərin görülməsi və bu sahədə işçi qrupu tərəfindən onlara zəruri dəstəyin göstərilməsi:</p> <ol style="list-style-type: none"> İdxal və ixrac əməliyyatları zamanı qida təhlükəsizliyinə nəzarətin həyata keçirilməsi məqsədilə gömrük rəsmiləşdirilməsinin aparıldığı gömrük sahələrində müvafiq nəzarət məntəqələrinin yaradılması imkanlarının nəzərdən keçirilməsi, bu məntəqələrin fəaliyyətinin "Dong Business" hesabatının "Sərhəddə ticarət" indikatoruna təsirinin qiymətləndirilməsi və bu barədə hesabatın Komissiyaya təqdim edilməsi; Qida təhlükəsizliyi sahəsində sınaq nümunələrinin götürülməsinə dair norma və qaydaların beynəlxalq təcrübəyə uyğun təkmilləşdirilməsi; İxrac sertifikatlarının elektron qaydada verilməsi ilə bağlı zəruri tədbirlərin həyata keçirilməsi; 	01.10.2021 01.05.2021 01.05.2021	Azərbaycan Qida Təhlükəsizliyi Agentliyi, Dövlət Gömrük Komitəsi, İqtisadiyyat Nazirliyi	Samir Rüstəmli, Fuad Quliyev, Fuad Məmmədov, Gülçin Ələsgərova

				<p>4. Bir sıra dövlətlərin qida təhlükəsizliyi üzrə səlahiyyətli qurumları ilə ikitərəfli əməkdaşlığın genişləndirilməsi, sertifikatlaşdırma, qeydiyyat və təsdiq nəticələrinin qarşılıqlı tanınması istiqamətində tədbirlərin həyata keçirilməsi;</p> <p>5. Azərbaycan Respublikasının Qida Təhlükəsizliyi Agentliyini Avropa Komissiyasının səlahiyyətli qurum kimi tanıması istiqamətində tədbirlərin həyata keçirilməsi;</p> <p>6. İdxal-ixrac əməliyyatlarında rəsmiləşdirmə prosesinin və hesablaşmalarla bağlı həyata keçirilən əməliyyatların təkmilləşdirilməsi istiqamətində təkliflərin hazırlanaraq Komissiyaya təqdim edilməsi;</p> <p>7. Xarici ticarət əməliyyatlarının asanlaşdırılması və sürətləndirilməsi məqsədilə digər ölkələrin gömrük strukturları ilə əməkdaşlığın genişləndirilməsi.</p>	Mütəmadi			
					01.10.2021			
					01.05.2021			
					Mütəmadi			
2.	7.0.6. Tariflərin mürəkkəbliyi	61-ci yer, 85,0 bal	<p>Bu göstərici ölkənin tarif rejiminin mürəkkəbliyini ölçür. İndeks 1-dən (çox mürəkkəb) 7-yə qədər (mürəkkəb deyil) dəyişir. Tarifin mürəkkəbliyi dörd meyar üzrə ölçülür: tarifin paylanması, tarifin pik həddinin üstünlük təşkil etməsi, spesifik tariflərin üstünlük təşkil etməsi, fərqli tariflərin sayı. İndeks bu dörd meyarin normallaşdırılmış balının sadə orta göstəricisi kimi hesablanır.</p>	<p>Aşağıdakı istiqamətlərdə aidiyyəti qurumlar tərəfindən müvafiq işlərin görülməsi və bu sahədə işçi qrupu tərəfindən onlara zəruri dəstəyin göstərilməsi:</p> <p>1. Dövlət Gömrük Komitəsinin rəsmi internet sahifəsində 2020-ci ilin nəticələri əsasında tətbiq olunan rüsumlarla bağlı qısa məlumatın (Azərbaycan və ingilis dillərində) yerləşdirilməsi və məlumatların (tətbiq olunan rüsumlar, pillələr, spesifik rüsumların əhatə dairəsi, hər bir rüsum dərəcəsinin əhatə etdiyi mal mövqələrinin sayı və digər zəruri məlumatlar) mütəmadi yenilənməsi;</p> <p>2. "International Trade Centre" təşkilatı tərəfindən Azərbaycanla bağlı paylaşılan göstəricilərin ("tariff dispersion", "the prevalence of tariff peaks", "the prevalence of specific tariffs" and "the number of distinct tariffs") müvafiq tələblər baxımından araşdırılması, 2019-2020-ci illər üzrə dinamika nəzərə alınmaqla müvafiq göstəricilərin mövcud vəziyyət və qanunvericilik əsasında müqayisəli qiymətləndirilməsi və həmin göstəricilərin daha da yaxşılaşdırılmasına dair təkliflərin hazırlanaraq aparılmış araşdırma və qiymətləndirmənin nəticələrini özündə əks etdirən hesabatla birlikdə Komissiyaya təqdim edilməsi.</p>	01.04.2021 (2020-ci il üzrə)	Mütəmadi (növbəti dövrlər üzrə)	Dövlət Gömrük Komitəsi, İqtisadiyyat Nazirliyi	Fuad Quliyev, Fuad Məmmədov, Gülçin Ələsgərova
					01.05.2021		İqtisadiyyat Nazirliyi, Dövlət Gömrük Komitəsi	

3.	<p>7.0.5. Ticarət tarifləri</p> <p><u>Global İnnovasiyalar İndeksi üzrə</u></p> <p>4.3.1 Tətbiq olunan ticarət tarifləri</p> <p><u>Global imkanlar İndeksi üzrə</u></p> <p>Ticarət tarifləri</p>	<p>93-cü yer, 48,1 bal</p> <p>95-ci yer, 70,9 bal</p> <p>-</p>	<p>Bu göstərici hesablanma nəticəsində müəyyən olunan orta çəkili tarif dərəcəsinin faizlə ifadəsidir. Tətbiq olunan orta çəkili tarif hər bir tərəfdaş ölkəyə uyğun olaraq idxal məhsulunun payı ilə ölçülən və effektiv tətbiq olunan dərəcələrin orta göstəricisidir. Tətbiq olunan tariflər gömrük orqanı tərəfindən idxal mallarına tətbiq olunan tarif dərəcələridir. Onlar milli gömrük orqanları tərəfindən xidməti inzibati məqsədlər üçün dərc olunan dərəcələrdir.</p> <p>Tətbiq olunan orta çəkili tariflər hər bir tərəfdaş ölkəyə uyğun olaraq idxal məhsulunun payı ilə ölçülən və effektiv tətbiq olunan dərəcələrin orta göstəricisidir. Məlumatlar altırəqəmli, yaxud səkkizrəqəmli səviyyədə ticarətin harmonikləşdirilmiş sistemindən istifadə etməklə təsnifatlandırılır. Tarif xətti məlumatları əmtəə qruplarını və idxal çəkiliblərini müəyyən etmək üçün Standart Beynəlxalq Ticarət Təsnifatının (SITC) 3-cü versiyasının kodlarına uyğunlaşdırılmışdır. Mümkün hallarda, spesifik dərəcələr özlərinin ekvivalent dərəcələrinə və valorem ekvivalent dərəcələrinə konvertasiya olunmuş və orta çəkili tariflərin hesablanmasına daxil edilmişdir. İdxal çəkilibləri Birləşmiş Millətlər Təşkilatının</p>	<p>Aşağıdakı istiqamətlərdə aidiyyəti qurumlar tərəfindən müvafiq işlərin görülməsi və bu sahədə işçi qrupu tərəfindən onlara zəruri dəstəyin göstərilməsi:</p> <p>1. “Azərbaycan Respublikasının xarici iqtisadi fəaliyyətin mal nomenklaturası, idxal gömrük rüsumlarının dərəcələri və ixrac gömrük rüsumlarının dərəcələri”nin təsdiq edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2017-ci il 17 noyabr tarixli 500 nömrəli Qərarına uyğun olaraq, ticarəti aparılan məhsulların gömrük rüsumlarının dərəcələrinin təkmilləşdirilməsi ilə bağlı təkliflərin hazırlanaraq Komissiyaya təqdim edilməsi;</p> <p>2. Ümumdünya Ticarət Təşkilatının (ÜTT) müvafiq məlumat bazalarında (www.tao.wto.org, www.tariffdata.wto.org) Azərbaycanın ticarət profilinin yenilənməsi istiqamətində tədbirlərin həyata keçirilməsi;</p> <p>3. “International Trade Centre” təşkilatı tərəfindən Azərbaycanla bağlı paylaşılan göstəricinin (QRH-nin 7.0.5-ci alt-indikatoru) müvafiq tələblər baxımından araşdırılması, onun qanunvericilik əsasında müqayisəli qiymətləndirilməsi və qeyd olunan göstəricinin daha da yaxşılaşdırılmasına dair təkliflərin hazırlanaraq aparılmış araşdırma və qiymətləndirmənin nəticələrini özündə əks etdirən hesabatla birlikdə Komissiyaya təqdim edilməsi.</p>	<p>01.11.2021</p> <p>01.05.2021</p> <p>01.05.2021</p>	<p>İqtisadiyyat Nazirliyi, Dövlət Gömrük Komitəsi, Ədliyyə Nazirliyi, Maliyyə Nazirliyi</p>	<p>Gülçin Ələsgərova,</p> <p>Fuad Quliyev,</p> <p>Fuad Məmmədov,</p> <p>Rəşad Həsənlı,</p> <p>Natiq Rəsulov</p>
----	---	--	--	---	---	---	---

			<p>Statistika Bölməsinin Əmtəə Ticarətinin (Comtrade) məlumat bazasından istifadə edilməklə hesablanmışdır. Altı rəqəmli yaxud səkkiz rəqəmli məhsul səviyyəsində effektiv tətbiq olunan tarif dərəcələri hər bir əmtəə qrupu üzrə məhsullar üçün orta göstərici olaraq hesablanır, effektiv tətbiq olunan dərəcə mümkün olmadığı hallarda, ən çox üstünlük verilən ölkə dərəcəsi istifadə olunur.</p>			
--	--	--	--	--	--	--

İqtisadi Azadlıq İndeksi

4.	4.1. Ticarət azadlığı (0-100 bal)	74,6 bal	<p>Ticarət azadlığı mal və xidmətlərin idxal və ixracına təsir edən tarif və qeyri-tarif tədbirlərinin (məhdudiyyətlərinin) dərəcəsinin məcmu ifadəsidir (ölçüsüdür). Bu göstərici iki məlumat əsasında müəyyən edilir: ticarət - orta çəkili tarif dərəcəsi və qeyri – tarif məhdudiyyətləri (NTBs). Ölkəyə daxil olan idxal malları müxtəlif tariflərlə üzleşir. Orta çəkili tarifin müəyyənləşdirilməsində hər bir mal üçün idxalın payına uyğun olaraq hər bir tarif üzrə çəkildən istifadə edilir. Orta çəkili tariflər tam olaraq kəmiyyət meyarlarıdır və aşağıdakı bərabərlikdən istifadə etməklə ticarət azadlığı üzrə baza balının hesablanmasını əhatə edir: Ticarət azadlığı = $100 \cdot \frac{\text{Tariffmax} - \text{Tariffi}}{\text{Tariffmax} - \text{Tariffmin}} - \text{NTBi}$</p>	<p>Aşağıdakı istiqamətlərdə aidiyyəti qurumlar tərəfindən müvafiq işlərin görülməsi və bu sahədə işçi qrupu tərəfindən onlara zəruri dəstəyin göstərilməsi:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dövlət Gömrük Komitəsinin rəsmi internet sahifəsində 2020-ci ilin nəticələri əsasında orta çəkili tarif dərəcəsi, onun hesablanma qaydası, spesifik rüsumların advalor ekvivalenti və müvafiq qərarlarla "0 faiz" idxal rüsumu tətbiq olunan məhsulların idxal statistika məlumatlarının (Azərbaycan və ingilis dillərində) yerləşdirilməsi; 2. Azərbaycanda 2020-ci il üzrə real tətbiq olunan orta çəkili tarif dərəcəsi, "0 faiz" idxal rüsumu tətbiq olunan məhsulların (o cümlədən sərbəst ticarət sazişləri, investisiya təşviqi sənədi verilmiş hüquqi və fiziki şəxslər, sənaye parklarının rezidentləri və idxal gömrük rüsumlarından azad edilmiş digər kateqoriyalar ayrıca göstərilməklə) statistik göstəricilərinin ÜTT və İTC-yə ötürülməsinin təmin edilməsi. 	01.04.2021	01.05.2021	<p>Dövlət Gömrük Komitəsi, İqtisadiyyat Nazirliyi</p> <p>Fuad Quliyev, Fuad Məmmədov, Gülçin Ələsgərova</p>
----	--	----------	---	--	------------	------------	---

Xarici ticarət prosedurlarının təkmilləşdirilməsi və sahibkarların maarifləndirilməsi ilə bağlı digər tədbirlər

5.	Bütün aidiyyəti indikatorlar	-	-	<p>Aşağıdakı istiqamətlərdə aidiyyəti qurumlar tərəfindən müvafiq işlərin görülməsi və bu sahədə işçi qrupu tərəfindən onlara zəruri dəstəyin göstərilməsi:</p> <p>1. Gömrük mütəxəssislərinin peşəkarlıq səviyyələrinin artırılması istiqamətində tədbirlərin davam etdirilməsi;</p> <p>2. Elektron gömrük sisteminin operativ fəaliyyətinin təmin edilməsi məqsədilə təkmilləşdirmə işlərinin həyata keçirilməsi;</p> <p>3. Xarici ticarət (idxal və ixrac) əməliyyatlarından istifadə edən subyektlərin ölkədə bu sahədə mövcud vəziyyətə dair fikirlərinin öyrənilməsi ilə bağlı anket sorğusunun keçirilməsi.</p>	Mütəmadi Mütəmadi 15.06.2021	Dövlət Gömrük Komitəsi, İqtisadiyyat Nazirliyi	Fuad Quliyev, Fuad Məmmədov, Gülçin Ələsgərova, Yusif Abdullayev. Zaur Qardaşov
6.	Bütün aidiyyəti indikatorlar	-	-	<p>Sahibkarların xarici ticarət sahəsi üzrə bilik və bacarıqlarının artırılması məqsədilə onlara təlimlərin (ticarət qanunvericiliyi, gömrük prosedurları, o cümlədən mobil tətbiqlərdən istifadə qaydaları, qida təhlükəsizliyi sertifikatlarının alınması və digər mövzularda) keçirilməsi istiqamətində aidiyyəti qurumlar tərəfindən müvafiq işlərin görülməsi və bu sahədə işçi qrupu tərəfindən onlara zəruri dəstəyin göstərilməsi.</p>	Mütəmadi	İqtisadiyyat Nazirliyi, Dövlət Gömrük Komitəsi, Azərbaycan Qida Təhlükəsizliyi Agentliyi	Gülçin Ələsgərova, Yusif Abdullayev, Zaur Qardaşov, Fuad Quliyev, Fuad Məmmədov, Samir Rüstəmli
Yerli və beynəlxalq qurumlarla əməkdaşlığın gücləndirilməsi							
7.	Bütün aidiyyəti indikatorlar	-	-	<p>Beynəlxalq reytinglər üzrə sorğularda iştirak edən şirkətlərlə (rezident və qeyri-rezident) müvafiq sahədə mütəmadi əməkdaşlığın təmin olunması</p>	Mütəmadi	Bütün aidiyyəti qurumlar	İşçi qrupun bütün üzvləri
8.	Bütün aidiyyəti indikatorlar	-	-	<p>Hesabat hazırlayan ekspert və ya qiymətləndirmə qrupu ilə əməkdaşlığın qurulması və ölkədəki mövcud göstərici və ya qanunvericilik tələbi barədə dəqiq məlumatların Biznes mühiti və beynəlxalq reytinglər üzrə Komissiyanın Katibliyi ilə razılaşdırmaqla onlara çatdırılması.</p>	Mütəmadi	Bütün aidiyyəti qurumlar	İşçi qrupun bütün üzvləri